

Lovutvalget for evaluering av Stiftelsesloven

Oslo, 08.08.2016

Innspill til ekspertutvalgets evaluering av Stiftelsesloven

Vi viser til regjeringens mandat til lovutvalgets evaluering av Stiftelsesloven av februar 2016 og tillater oss å gi et innspill til utvalgets arbeid.

Forskningsstiftelser

Forskningsinstituttens Fellesarena (FFA) representerer 48 selvstendige forskningsinstitutter som driver anvendt forskning på non-profit basis og som er godkjent for basisbevilgning fra Forskningsrådet. [Forskningsrådets krav for basisbevilgning](#) innebærer bl.a. det ikke er adgang til å betale utbytte.

Medlemsinstituttene i FFA har til sammen 6.200 årsverk og en samlet årsumsetning på NOK 8,7 milliarder. Av disse er 24 institutter organisert som stiftelser med til sammen 3.400 årsverk (2015). Blant forskningsinstituttene organisert som stiftelser, kan vi nevne SINTEF, NGI, IFE, Norsk Regnesentral, Cicero, NILU, NIVA, TØI, PRIO, Fafo, NIFU, Frisch-senteret m.fl. Størrelsen varierer fra stiftelser med 20 årsverk til 1.100 årsverk.

Forskningsinstituttene utgjør dermed en vesentlig andel av norske stiftelser når en ser på antall ansatte. Det er derfor avgjørende at Stiftelsesloven er egnet for forskningsstiftelser.

Omdanning, oppløsning og vedtektsendring

FFA vil presisere viktigheten av at omdanning/oppløsning av forskningsstiftelser er mulig. Vi mener at Stiftelsestilsynets rolle ved omdanning/oppløsning av forskningsstiftelser bør vurderes, med sikte på legge til rette for omdanninger der stiftelsens formål ivaretas. En bør unngå uhensiktsmessige organisatoriske tilpasninger for å kunne gjennomføre nødvendige endringer i forskningsstiftelser. For eksempel kan en forskningsstiftelse ønske en høgskole eller universitet inn på eiersiden ved å legge ned stiftelsen og overføre virksomheten til et nytt aksjeselskap med flere eiere, eller en kan ønske sammenslåing av forskningsstiftelser. Opprettholdelse av passive stiftelser som eier forskningsvirksomheten synes ofte være den tilgjengelige, men ingen god løsning. Dagens stiftelseslov og praksis kan dermed være et hinder for utvikling av forskningsstiftelser.

Omdanning/oppløsning av stiftelser må være mulig når det er hensiktsmessig, forutsatt at aktuelle instanser er hørt. Når det gjelder forskningsstiftelser, er det for eksempel viktig at Forskningsrådet høres før ev omdanning/oppløsning.

FFA vil også oppfordre ekspertutvalget til å vurdere ytterligere differensiering av tilsynsfunksjonen. For eksempel bør det vurderes om alle vedtektsendringer skal kreve godkjenning av Stiftelsestilsynet.

Styrets funksjon i stiftelser

Stiftelsesstyrenes utvidede funksjon i forhold til aksjeselskaper, fordrer stor aktsomhet. FFA mener det vil være ønskelig at stiftelsesloven omtaler oppnevning av styret i stiftelser. Vi mener at stiftelsene vil være tjent med at loven regulerer at styrene ikke skal være selvoppnevnte eller fastsette styrehonorar, samt at kompetanse og styreperiode skal vurderes.

Avslutningsvis vil vi presisere at vi ikke kjenner status eller framdrift i utvalgets arbeid, men håper vårt innspill vil bli vurdert av ekspertutvalget. FFA arbeider også med å utvikle en veileder for virksomhetsstyring i forskningsinstituttene for å ivareta noen av forholdene som kan være aktuelt å fastsette i en revidert Stiftelseslov. Hvis det er ønskelig, deltar vi gjerne i en videre dialog med ekspertutvalget.

Vennlig hilsen

Lars Holden
styreleder FFA

Agnes Landstad
daglig leder FFA